

Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji „WARTA” S.A.

**Sprawozdanie z badania sprawozdania o wypłacalności
i kondycji finansowej na dzień 31 grudnia 2018 r.**

Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta

Dla Zarządu i Rady Nadzorczej Towarzystwa Ubezpieczeń i Reasekuracji „WARTA” S.A.

Sprawozdanie z badania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Nasza opinia

Naszym zdaniem załączone sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej Towarzystwa Ubezpieczeń i Reasekuracji „WARTA” S.A. sporządzone na dzień 31 grudnia 2018 r. zostało sporządzone we wszystkich istotnych aspektach zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz.U. z 2019 r., poz. 381) („Ustawa o działalności ubezpieczeniowej”) oraz tytułu I rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 r. uzupełniającej dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej

(Wypłacalność II) (Dz. U. UE L.12 z 17 stycznia 2015 r., s.1) („Rozporządzenie”).

Przeprowadziliśmy badanie załączonego sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej Towarzystwa Ubezpieczeń i Reasekuracji „WARTA” S.A. z siedzibą w Warszawie, przy ul. Chmielnej 85/87 („Towarzystwo”) na dzień 31 grudnia 2018 r., na które składa się: podsumowanie, opis działalności i wyników operacyjnych, opis systemu zarządzania, informacje dotyczące profilu ryzyka, informacje dotyczące wyceny aktywów oraz pasywów do celów wypłacalności, opis zarządzania kapitałem, wykazujący dopuszczone środki własne i kapitałowy wymóg wypłacalności oraz załączniki („sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej”).

Podstawa opinii

Podstawa opinii

Badanie przeprowadziliśmy stosownie do wymogów art. 290 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 4 grudnia 2017 r. w sprawie badania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej zakładu ubezpieczeń i zakładu reasekuracji przez firmę audytorską (Dz.U z 2017 r., poz. 2284) („Rozporządzenie w sprawie badania sprawozdania o wypłacalności”) oraz zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Badania w wersji przyjętej jako Krajowe Standardy Badania przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów („KSB”). Nasza odpowiedzialność zgodnie z KSB została dalej opisana w sekcji *Odpowiedzialność biegłego rewidenta.*

Uważamy, że dowody badania, które uzyskaliśmy są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę naszej opinii.

Niezależność i etyka

Jesteśmy niezależni od Towarzystwa zgodnie z Kodeksem etyki zawodowych księgowych Międzynarodowej Federacji Księgowych („Kodeks IFAC”) przyjętym uchwałami Krajowej Rady Biegłych Rewidentów oraz z innymi wymogami etycznymi, które mają zastosowanie do przeprowadzania badań sprawozdań o wypłacalności i kondycji finansowej w Polsce. Wypełniliśmy nasze inne obowiązki etyczne zgodnie z tymi wymogami i Kodeksem IFAC.

Akapit objaśniający ze zwróceniem uwagi – podstawa sporządzenia

Zwracamy uwagę na podstawę sporządzenia opisaną w podsumowaniu sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej. Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej zostało przygotowane w celu wypełnienia wymogów art. 284 Ustawy

o działalności ubezpieczeniowej. W związku z tym, sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej może nie być odpowiednie dla innego celu. Nasza opinia nie jest zmodyfikowana w odniesieniu do tej sprawy.

Inne sprawy

Towarzystwo sporządziło odrębne pełne sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 r. zgodnie z Ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r., poz. 395, z późn.

zm.), o którym w dniu 1 kwietnia 2019 wydaliśmy odrębne sprawozdanie biegłego rewidenta z badania dla Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej Towarzystwa.

Odpowiedzialność Zarządu oraz Rady Nadzorczej za sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej

Zarząd Towarzystwa jest odpowiedzialny za sporządzenie sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami Ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz tytułu I Rozporządzenia. Zarząd Towarzystwa jest również odpowiedzialny za kontrolę wewnętrzną, którą uznaje za niezbędną dla sporządzenia sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej niezawierającego istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem.

W trakcie sporządzania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej, Zarząd

Towarzystwa jest odpowiedzialny za ocenę zdolności Towarzystwa do kontynuacji działalności, ujawnienie, jeśli ma to zastosowanie, spraw związanych z kontynuacją działalności oraz za przyjęcie zasady kontynuacji działalności, jako podstawy rachunkowości, z wyjątkiem sytuacji, gdy Zarząd Towarzystwa albo zamierza dokonać likwidacji Towarzystwa, albo zaniechać prowadzenia działalności, albo nie ma żadnej realnej alternatywy dla likwidacji lub zaniechania działalności.

Członkowie Rady Nadzorczej są odpowiedzialni za nadzorowanie procesu sprawozdawczości finansowej Towarzystwa.

Odpowiedzialność Biegłego Rewidenta za badanie sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Naszymi celami są uzyskanie racjonalnej pewności czy sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej jako całość nie zawiera istotnego zniekształcenia spowodowanego oszustwem lub błędem oraz wydanie sprawozdania biegłego rewidenta zawierającego naszą opinię. Racjonalna pewność jest wysokim poziomem pewności, ale nie gwarantuje, że badanie przeprowadzone zgodnie z KSB zawsze wykryje istniejące istotne zniekształcenie. Zniekształcenia mogą powstawać na skutek oszustwa lub błędu i są uważane za istotne, jeśli można racjonalnie oczekiwać, że pojedynczo lub

łącznie mogłyby wpłynąć na decyzje gospodarcze użytkowników podjęte na podstawie tego sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej.

Podczas badania zgodnego z KSB stosujemy zawodowy osąd i zachowujemy zawodowy sceptycyzm. Ponadto:

- identyfikujemy i szacujemy ryzyko istotnego zniekształcenia sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej spowodowanego oszustwem lub błędem, projektujemy i przeprowadzamy procedury badania

odpowiadające tym ryzykom i uzyskujemy dowody badania, które są wystarczające i odpowiednie, aby stanowić podstawę dla naszej opinii; ryzyko niewykrycia istotnego zniekształcenia wynikającego z oszustwa jest większe niż tego wynikającego z błędu, ponieważ oszustwo może dotyczyć zmywy, fałszerstwa, celowych pominięć, wprowadzenia w błąd lub obejścia kontroli wewnętrznej;

- uzyskujemy zrozumienie kontroli wewnętrznej stosowanej dla badania w celu zaprojektowania procedur badania, które są odpowiednie w danych okolicznościach, ale nie w celu wyrażenia opinii na temat skuteczności kontroli wewnętrznej Towarzystwa;
- oceniamy odpowiedniość zastosowanych zasad (polityki) rachunkowości oraz zasadność szacunków księgowych, jak również powiązanych ujawnień dokonanych przez Zarząd Towarzystwa;
- wyciągamy wniosek na temat odpowiedności zastosowania przez Zarząd Towarzystwa zasady kontynuacji działalności jako

podstawy rachunkowości oraz, na podstawie uzyskanych dowodów badania, czy istnieje istotna niepewność związana ze zdarzeniami lub warunkami, które mogą poddawać w znaczącą wątpliwość zdolność Towarzystwa do kontynuacji działalności; jeżeli dochodzimy do wniosku, że istnieje istotna niepewność, wymagane jest od nas zwrócenie uwagi w sprawozdaniu biegłego rewidenta na powiązane ujawnienia w sprawozdaniu o wypłacalności i kondycji finansowej lub, jeżeli takie ujawnienia są nieadekwatne, modyfikujemy naszą opinię; nasze wnioski są oparte na dowodach badania uzyskanych do dnia sporządzenia sprawozdania biegłego rewidenta, jednakże przyszłe zdarzenia lub warunki mogą spowodować, że Towarzystwo zaprzestanie kontynuacji działalności;

- oceniamy ogólną prezentację, strukturę i zawartość sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej, w tym ujawnienia, oraz czy sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej przedstawia będące jego podstawą transakcje i zdarzenia w sposób zapewniający rzetelną prezentację.

Sprawozdanie na temat innych wymogów prawa i regulacji

Ogólna charakterystyka Towarzystwa

- a. Siedziba Towarzystwa znajduje się w Warszawie, przy ul. Chmielnej 85/87.
- b. W dniu 4 czerwca 2001 r. Sąd Rejonowy dla m. St. Warszawy, XII Wydz. Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał wpisu Towarzystwa do Rejestru Przedsiębiorców pod numerem KRS 0000016432.
- c. Zezwolenie na wykonywanie działalności ubezpieczeniowej przez Towarzystwo wynika wprost z bezwzględnie obowiązujących przepisów prawa. Zgodnie z art. 95 ustawy z dnia 28 lipca 1990 r. o działalności ubezpieczeniowej (Dz. U. Nr 59, poz. 344) „Ubezpieczyciele, którzy prowadzili działalność ubezpieczeniową przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, prowadzą nadal tę działalność (...).” Powołana wyżej ustawa weszła w życie z dniem 28 lipca 1990 r. co biorąc pod uwagę, iż Towarzystwo prowadzi działalność ubezpieczeniową

począwszy od roku 1920 oznacza, iż zgodnie z powołanym wyżej przepisem art. 95 począwszy od 28 lipca 1990 r. Towarzystwo jest upoważnione do prowadzenia działalności ubezpieczeniowej wprost na mocy przepisów ustawowych. W świetle przepisów wymienionej wyżej ustawy Minister Finansów Rzeczypospolitej Polskiej nie był upoważniony do wydania jakiegokolwiek odrębnego zezwolenia w tym zakresie dla Towarzystwa. Towarzystwo nie może dysponować zatem dokumentem zezwolenia na prowadzenie działalności ubezpieczeniowej wydanym przez jakikolwiek organ państwowy.

d. Przedmiotem działalności Towarzystwa jest:

- prowadzenie działalności ubezpieczeniowej w zakresie ubezpieczeń majątkowych i osobowych;

- prowadzenie działalności reasekuracyjnej w kraju i za granicą.

Stwierdzenie uzyskania żądanych informacji, danych, wyjaśnień i oświadczeń

W toku badania uzyskano od Zarządu Towarzystwa żądane informacje, wyjaśnienia i oświadczenia.

Informacje wymagane przez § 4 pkt 6 Rozporządzenia w sprawie badania sprawozdania o wypłacalności

Odpowiedzialność Zarządu i Rady Nadzorczej Towarzystwa

Zakłady ubezpieczeń są obowiązane przestrzegać wymogów w zakresie wypłacalności określonych przepisami Ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz tytułu I Rozporządzenia. Zarząd Towarzystwa odpowiedzialny jest za przestrzeganie tych wymogów, w tym w szczególności za ustalenie wartości aktywów dla celów wypłacalności, ustalenie wartości zobowiązań dla celów wypłacalności innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, ustalenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności, obliczenie kapitałowego wymogu wypłacalności oraz minimalnego wymogu kapitałowego, ocenę jakości i wysokości środków własnych zgodnie z określonymi wymogami, a także wyjaśnienie istotnych różnic podstaw i metod stosowanych do wyceny aktywów dla celów wypłacalności, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności i zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów wypłacalności, w porównaniu z podstawami i metodami stosowanymi do wyceny aktywów, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości i pozostałych zobowiązań w sprawozdaniach finansowych.

Odpowiedzialność biegłego rewidenta

Naszym zadaniem było zbadanie sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej jako całości. Zgodnie z Rozporządzeniem w sprawie badania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej zakres naszego badania obejmował w szczególności procedury badania dotyczące zgodności wyceny i ujmowania aktywów dla celów wypłacalności, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności oraz innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe

zobowiązań dla celów wypłacalności, obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności oraz minimalnego wymogu kapitałowego, a także dokonanej przez Zarząd Towarzystwa oceny jakości i wysokości środków własnych zgodnie z Ustawą o działalności ubezpieczeniowej oraz Rozporządzeniem. Celem naszego badania nie było jednakże wyrażenie opinii oddzielnie na ich temat.

Informacja biegłego rewidenta

Na podstawie przeprowadzonego badania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej biegły rewident informuje, że we wszystkich istotnych aspektach:

- a. Towarzystwo ustaliło wartość aktywów dla celów wypłacalności na dzień 31 grudnia 2018 r. w kwocie 10.664.499 tysięcy złotych zgodnie z art. 223 ust. 1 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz rozdziałem II w tytule I Rozporządzenia;
- b. Towarzystwo ustaliło wartość zobowiązań dla celów wypłacalności innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów wypłacalności na dzień 31 grudnia 2018 r. w kwocie 700.865 tysięcy złotych zgodnie z art. 223 ust. 2 i 3 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz rozdziałem II w tytule I Rozporządzenia;
- c. Towarzystwo ustaliło wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności na dzień 31 grudnia 2018 r. w kwocie 6.991.353 tysięcy złotych zgodnie z art. 224–235 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz rozdziałem III w tytule I Rozporządzenia;
- d. Towarzystwo obliczyło kapitałowy wymóg wypłacalności na dzień 31 grudnia 2018 r.

- w wysokości 1.816.318 tysięcy złotych zgodnie z przepisami Ustawy o działalności ubezpieczeniowej dotyczącymi obliczania kapitałowego wymogu wypłacalności według formuły standardowej oraz rozdziałami V i X w tytule I Rozporządzenia;
- e. Towarzystwo obliczyło minimalny wymóg kapitałowy na dzień 31 grudnia 2018 r. w wysokości 817.343 tysięcy złotych zgodnie z art. 271–275 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej oraz rozdziałami VII i X w tytule I Rozporządzenia;
- f. Towarzystwo dokonało oceny jakości środków własnych oraz ustaliło wysokość dopuszczonych środków własnych stanowiących pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności na dzień 31 grudnia 2018 r. w kwocie 2.575.176 tysięcy złotych i wysokość dopuszczonych podstawowych środków własnych stanowiących pokrycie minimalnego wymogu kapitałowego na dzień 31 grudnia 2018 r. w kwocie 2.575.176 tysięcy złotych zgodnie z art. 238 i art. 240–248 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i rozdziałem IV w tytule I Rozporządzenia;
- g. Towarzystwo posiada dopuszczone środki własne na dzień 31 grudnia 2018 r. w kwocie 2.575.176 tysięcy złotych, to jest w wysokości nie niższej niż kapitałowy wymóg wypłacalności ustalony na ten dzień w kwocie 1.816.318 tysięcy złotych;
- h. Towarzystwo posiada dopuszczone podstawowe środki własne na dzień 31 grudnia 2018 r. w kwocie 2.575.176 tysięcy złotych, to jest w wysokości nie niższej niż minimalny wymóg kapitałowy ustalony na ten dzień w kwocie 817.343 tysięcy złotych;
- i. Towarzystwo przedstawiło kompletne wyjaśnienia dotyczące istotnych różnic podstaw i metod stosowanych do wyceny na dzień 31 grudnia 2018 r. aktywów dla celów wypłacalności, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności i zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów wypłacalności, w porównaniu z podstawami i metodami stosowanymi do wyceny na dzień 31 grudnia 2018 r. aktywów, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości i pozostałych zobowiązań w sprawozdaniach finansowych.

Przeprowadzający badanie w imieniu PricewaterhouseCoopers Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Audyt sp. k. (dawniej: PricewaterhouseCoopers sp. z o.o.), spółki wpisanej na listę firm audytorskich pod numerem 144:

Tomasz Orłowski

Tomasz Orłowski

Biegły Rewident
Numer ewidencyjny 12045

Warszawa, 1 kwietnia 2019 r.